

Rapport Van Mechelen

Brussel, 14 maart 2007

Agenda

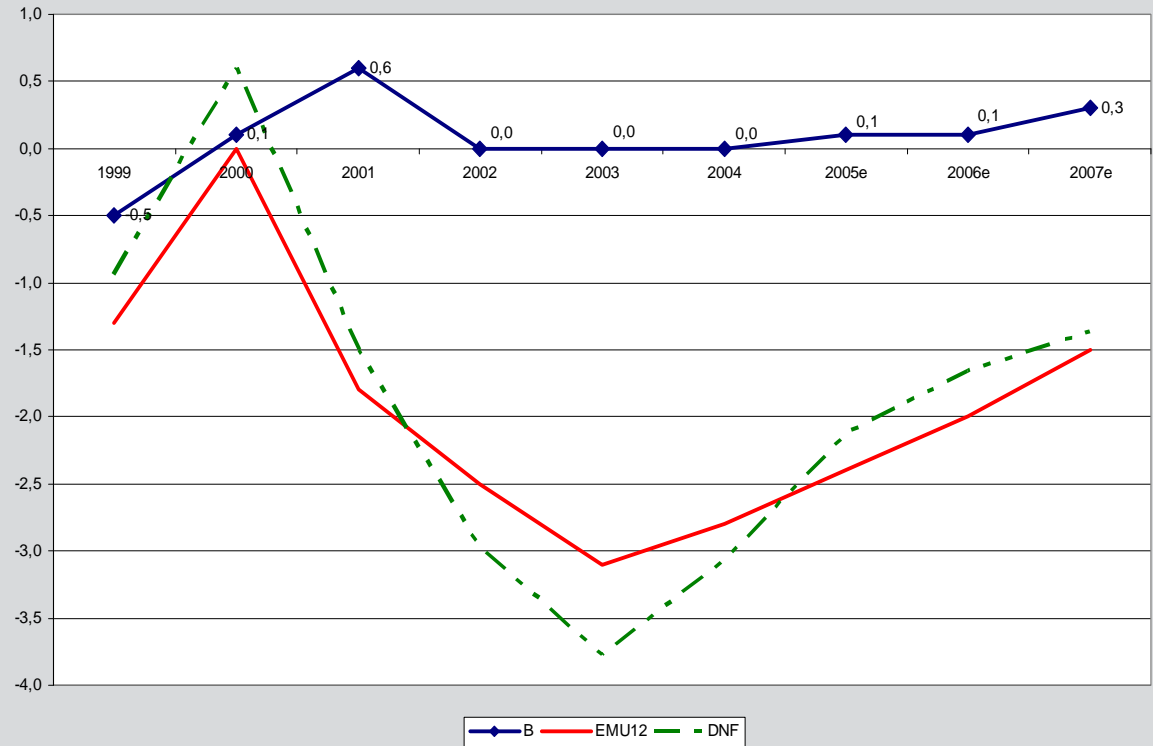
- Inleiding
- Het paarse economische beleid in vogelvlucht
- Aandachtspunten voor de volgende legislatuur
- Vragen

Inleiding

- Een beleid macro-economisch analyseren doe je nooit los van de internationaal economische en nationale maatschappelijke context
- Daarom een vergelijking met onze belangrijkste handelspartners: Duitsland, Nederland en Frankrijk
- Af en toe een vergelijking in de tijd

Evolutie begrotingssaldo 99-07

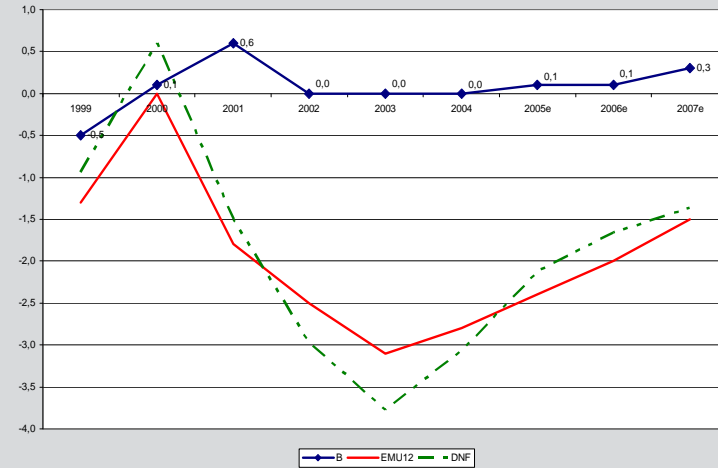

als % van het BBP

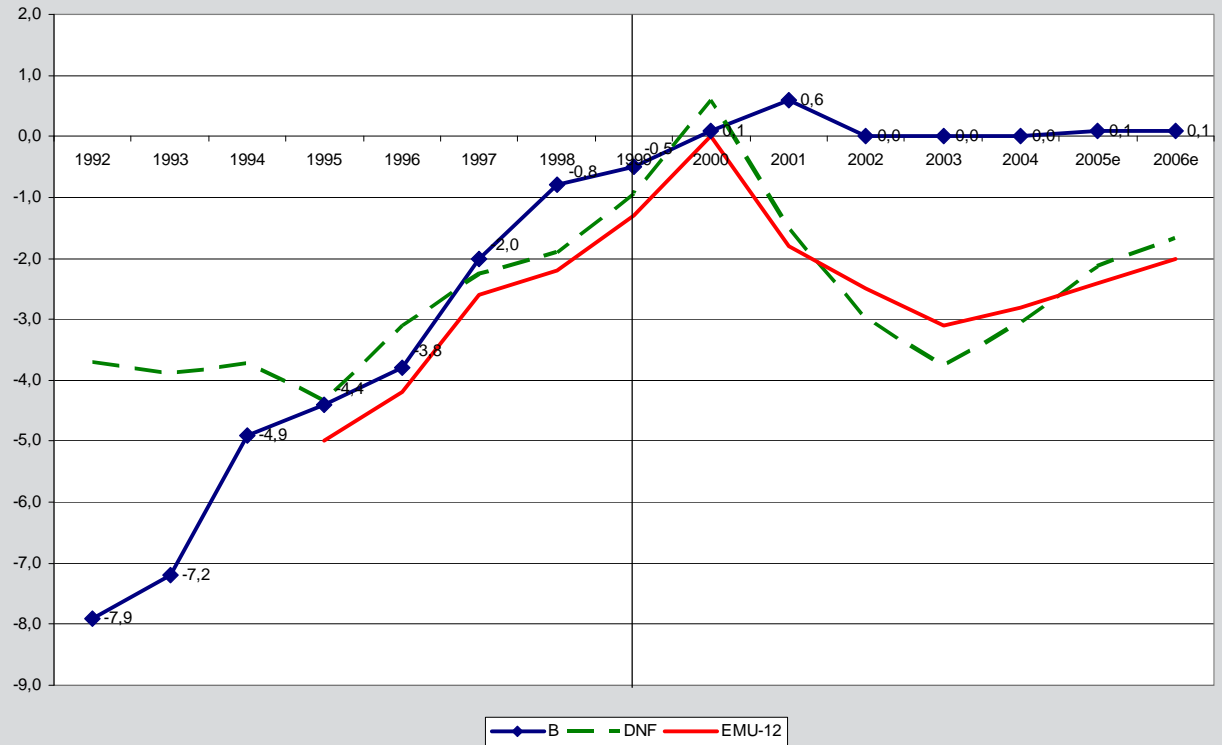

Evolutie begrotingssaldo 99-07

- 2007 = 8ste begroting in evenwicht
- Groot verschil met DNF-prestaties
- Eenmalige maatregelen worden altijd en overall gebruikt
- Zelfs zonder hadden we het merkkelijk beter gedaan dan DNF en EMU-12
- Vergeleken in de tijd:
  - jaren 90: internationale slechte positie werd bijgebeend
  - Jaren 00: tekorten worden minstens een evenwicht en we doen merkkelijk beter dan de handelspartners en de EMU-landen

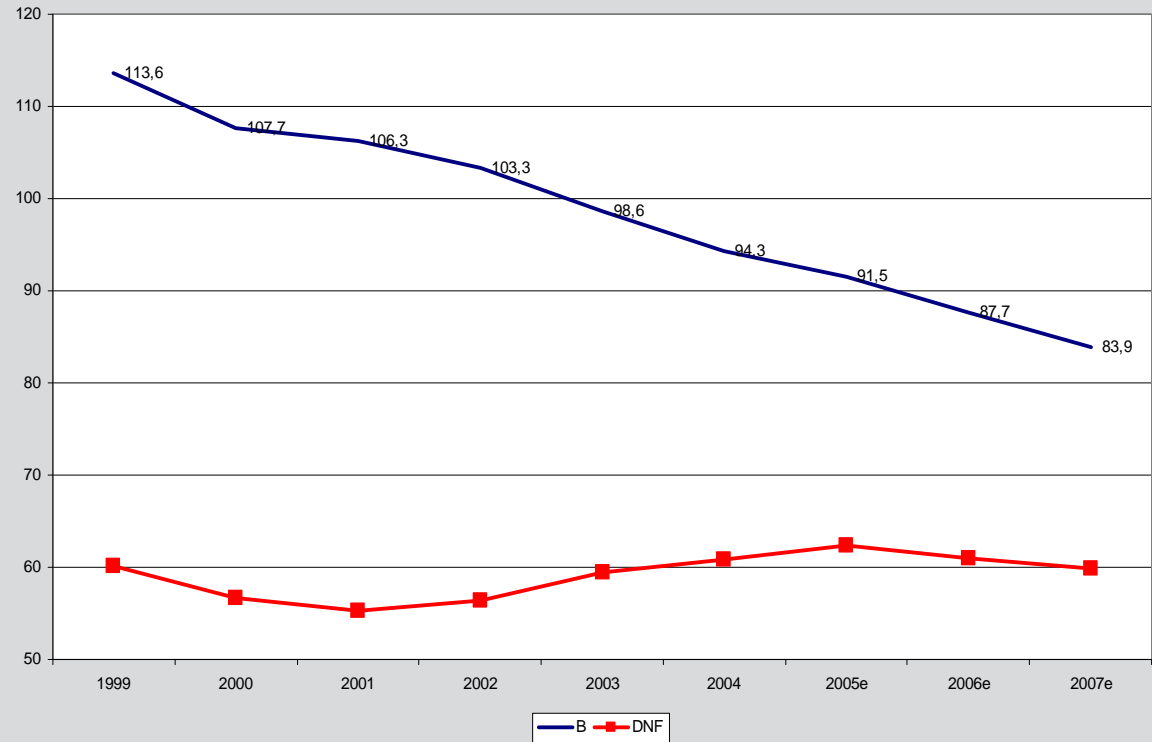

Evolutie begrotingssaldo 92-06

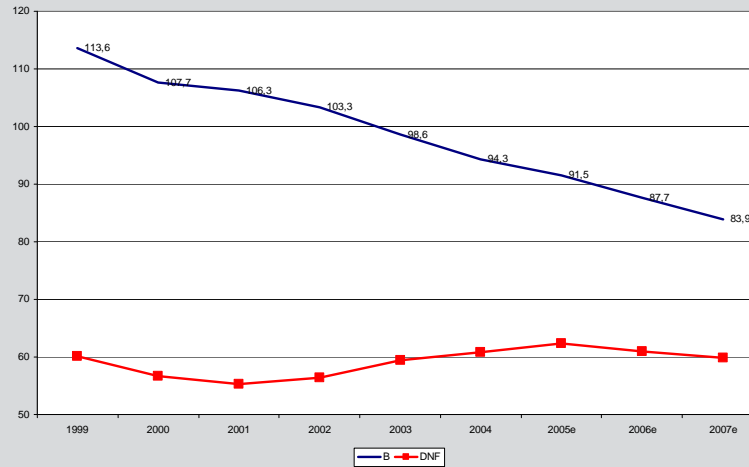
als % van het BBP

Evolutie overheidsschuld 09-07

als % van het BBP

Evolutie overheidsschuld 09-07

- De schuld blijft bij DNF blijft als percentage van het binnenlands product quasi gelijk
- In België daalt de schuld als percentage van het BBP met bijna 30%

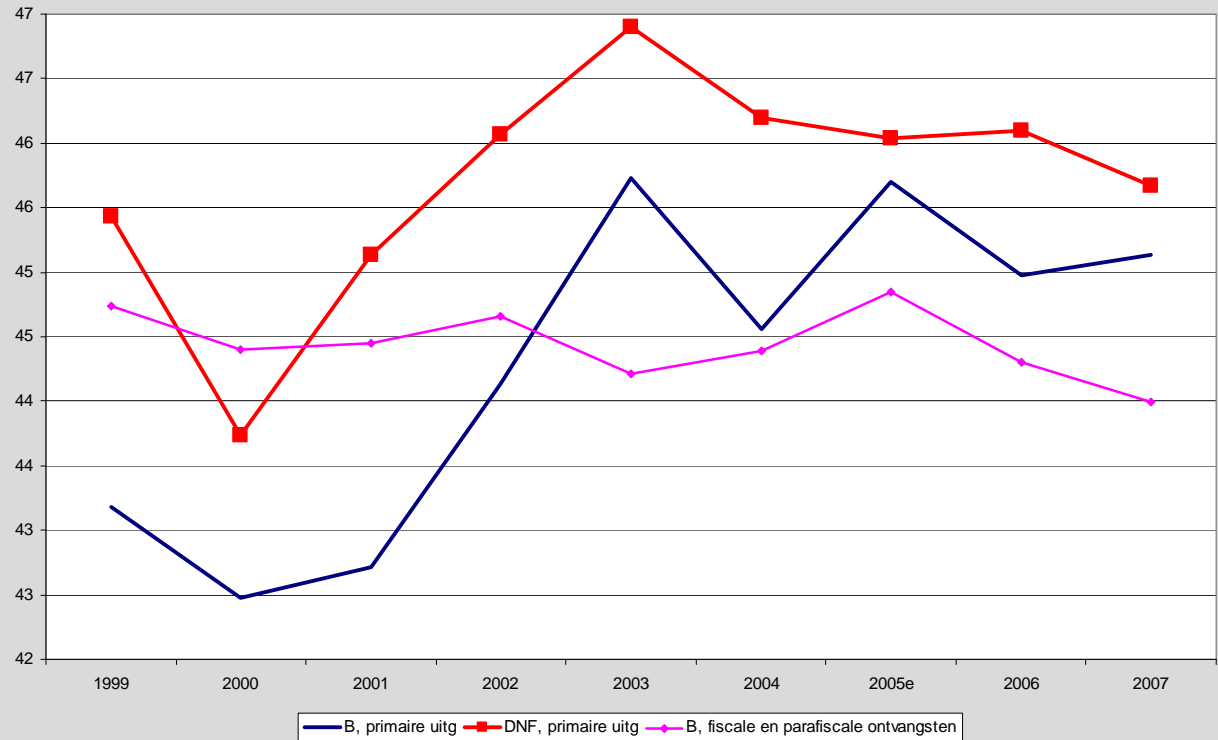

Over primair saldo

- Primaire uitgaven = totale uitgaven zonder rekening te houden met rente-uitgaven
  - FPFO = fiscale en parafiscale ontvangsten, of de lasten op arbeid, kapitaal en goederen
  - Primair saldo = begrotingssaldo (overschot of tekort) zonder dat de rente-uitgaven meegerekend worden
- Zijn neutralere en objectievere criteria om het begrotingsbeleid en het spaarvermogen van een overheid te beoordelen

Evolutie van de primaire uitgaven en totale fiscale en parafiscale ontvangsten 99-07

als % van het BBP

Evolutie van de totale fiscale en parafiscale ontvangsten 99-07

- De trendbreuk veroorzaakt door deze regeringen = verlagen van de lasten op arbeid, met ca. 2% van het BBP
  - Tewelkstelling stimuleren (fiscaal en in de tijd) is hét middel om de uitdaging inzake de vergrijzing en de globalisering op te vangen
  - 10,4 MILJARD euro minder lasten op arbeid (4,9 mia via PB en 5,5 mia via minder sociale bijdragen)
  - Beleidsimpuls van 3,8% van het BBP of 6,4% van de totale loonsom

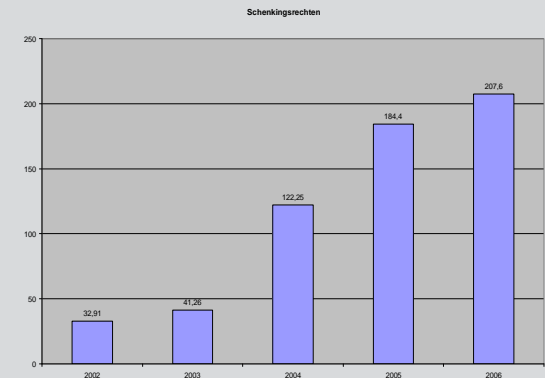
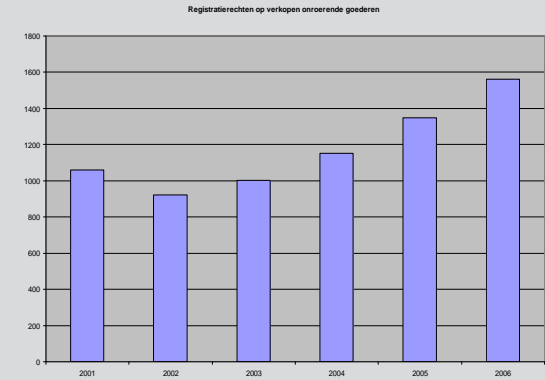

Evolutie van de totale fiscale en parafiscale ontvangsten 99-07

- Als percentage van het BBP is fiscale druk nauwelijks gezakt. Lijkt paradoxaal, maar beleidsimpuls van 3,8% BBP minder lasten op arbeid wordt structureel gecompenseerd:
  - Door verschuiving van directe belastingen naar indirecte belastingen
    - DB bezwaart productiekost en is negatief voor competitiviteit
    - IB bezwaart intern uitgavenpatroon en geldt voor iedereen, jong en oud, werkend of gepensioneerd
  - Door volume-effecten
    - Bijvoorbeeld door de hervorming van de schenkings- en registratierechten
    - Hervorming vennootschapsfiscaliteit
      - Verlaging nominaal tarief: 40,17% → 33,99%
      - Rentabiliteit versterkend, notionele intrestaftrek
  - Extra tewerkstelling door succesvolle impuls

Ontvangsten registratierechten en schenkingsrechten Vlaams Gewest

- Als vb van volume-effecten
- Verbetering van de 'fiscal compliance' of een WIN-WIN-WIN
- Registratierechten t.o.v. 2001: 1,47 keer meer inkomsten
- Schenkingsrechten t.o.v. 2002: 6,31 keer meer inkomsten
- Lage en aanvaardbare tarieven voor schenkingsrechten hebben sinds 2003 meer dan 7,8 MILJARD euro in het economisch circuit gebracht

in mio euro

Evolutie belastingsdruk 00-05 op basis van gezinssamenstelling

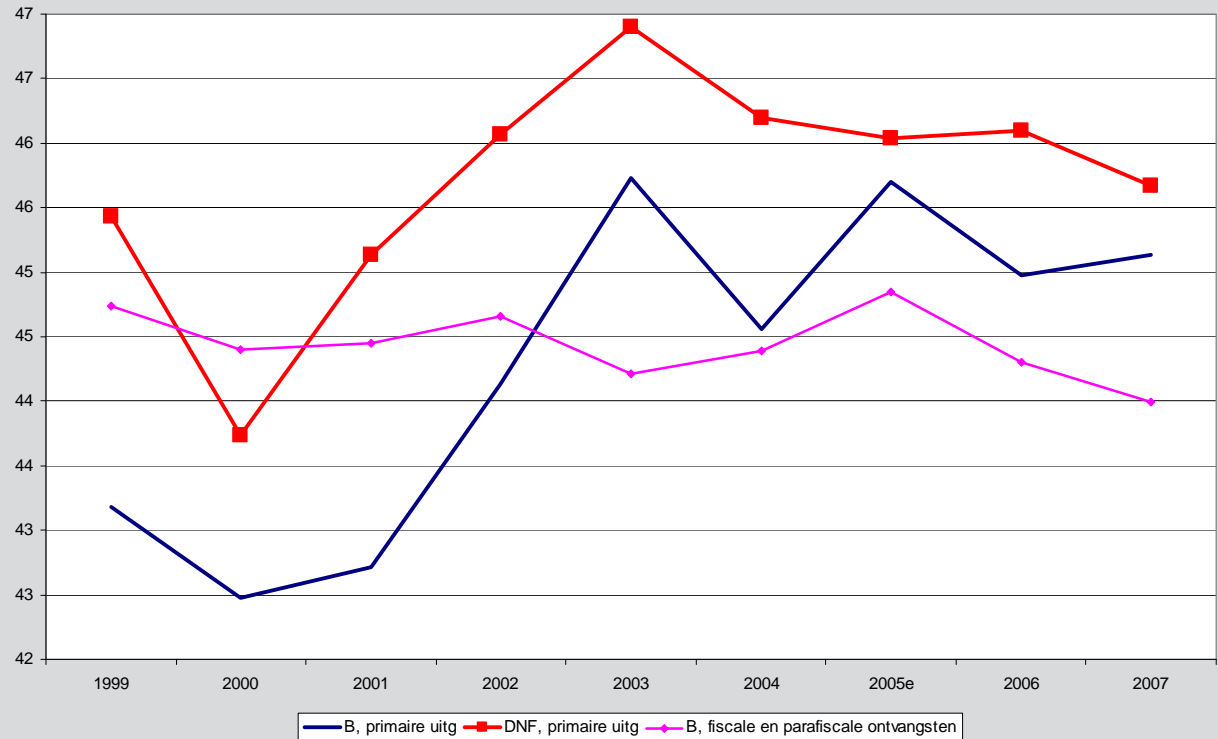
Daling belastingdruk 2000-2005 in percentagepunten, als % van totale loonkost

	B	DNF
Celibitair zonder kinderen, gemiddeld loon	-1,7	-0,9
Tweeverdiener met twee kinderen, gemiddeld loon en 33% van gemiddeld loon	-4,0	-1,6
Tweeverdieners zonder kinderen, gemiddeld loon en 33% van gemiddeld loon	-4,4	-1,2

Bron: OESO Taxing Wages 2004-2005 (update verwacht: eind februari 2007)

- Ook hier is een reële belastingsvermindering heel duidelijk waarneembaar
- Aanzienlijk meer dan bij onze buurlanden
- Normale gezinssituaties

Evolutie van de primaire uitgaven en totale fiscale en parafiscale ontvangsten 99-07

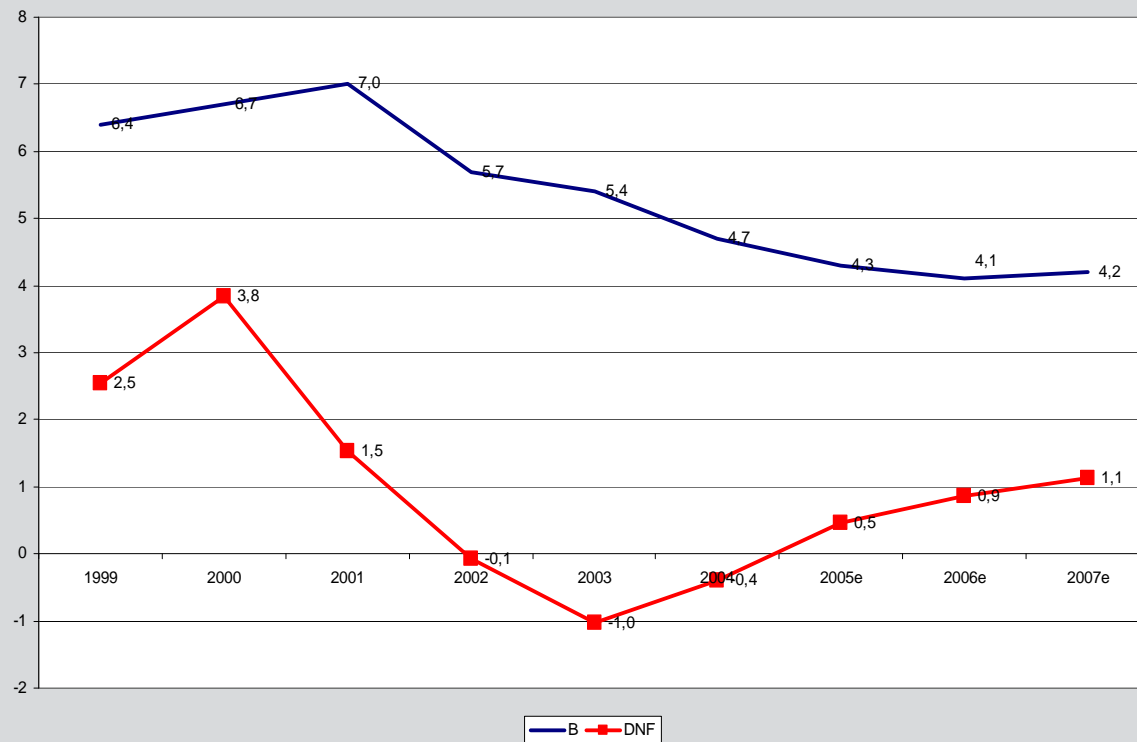
als % van het BBP

Evolutie primaire uitgaven

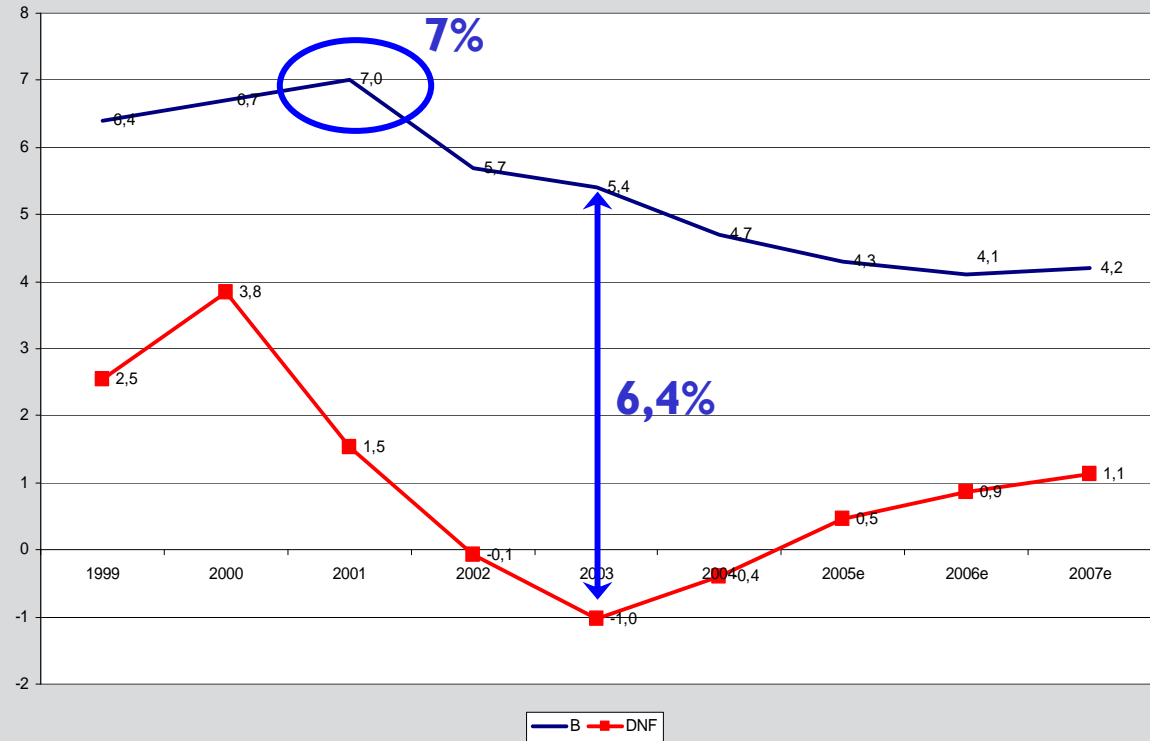
- Zuiverder beeld van de werkelijke uitgaven
- Vooral toegenomen in jaren van lage economische groei en nadien gestabiliseerd
- Buurlanden houden gelijkaardige tred, neigen nu wel naar ons niveau
- Belangrijke meeruitgaven:
  - Productie- en koopkrachtondersteunende maatregelen, zoals fiscaal stimulerende maatregelen inzake ploegenarbeid, overuren, onderzoek en ontwikkeling, enz.
  - Werkloosheidsuitkeringen
  - Gezondheidszorg en loopbaanonderbrekingen

Evolutie primair saldo 99-07

als % van het BBP

Evolutie primair saldo 99-07

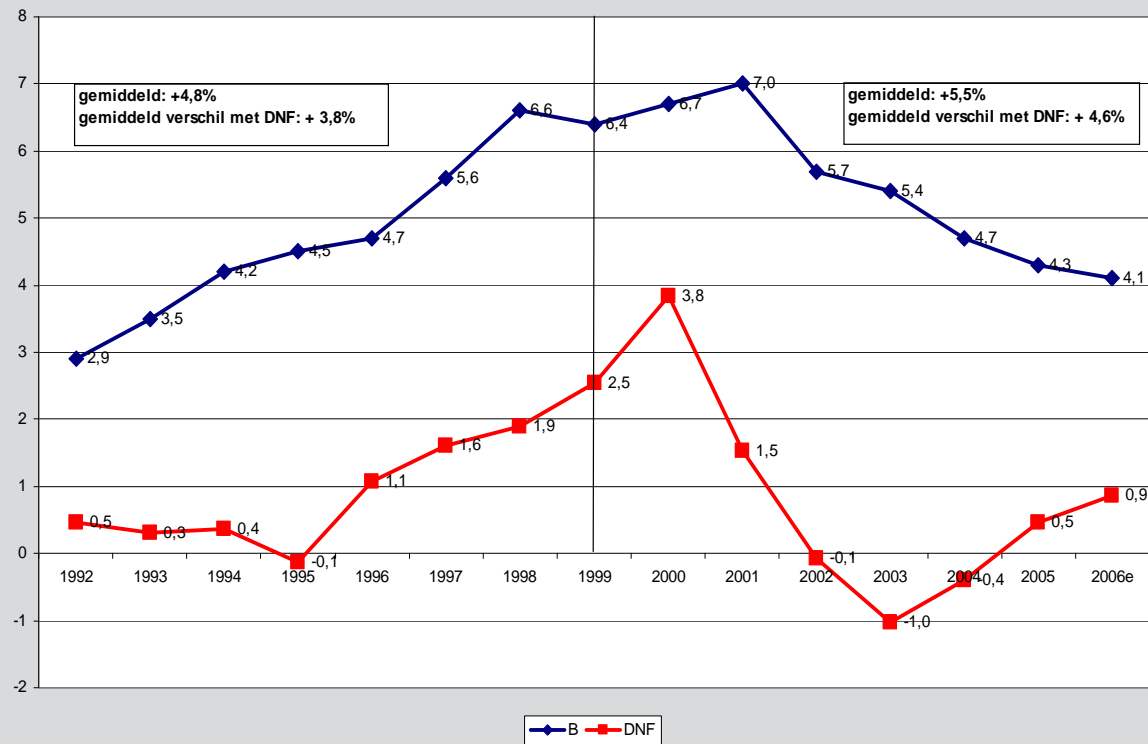
als % van het BBP

Evolutie primair saldo /overschot

- Neutrale parameter voor spaarvermogen van een overheid
- Het laten dalen van het primair overschot zorgt voor de nodige economische zuurstof
- Alles kan altijd beter, maar Belgische begrotingsbeleid moet een gezondheidsdieet zijn, mag geen aanleiding geven tot anorexia
- In historisch perspectief:
  - 99 – 06: gemiddeld +5,5% en gemiddeld 4,6% beter dan DNF
  - 92 – 99: gemiddeld +4,8% en gemiddeld 3,8% beter dan DNF

Vergelijking primair saldo/overschot periode 92-99 en periode 99-06

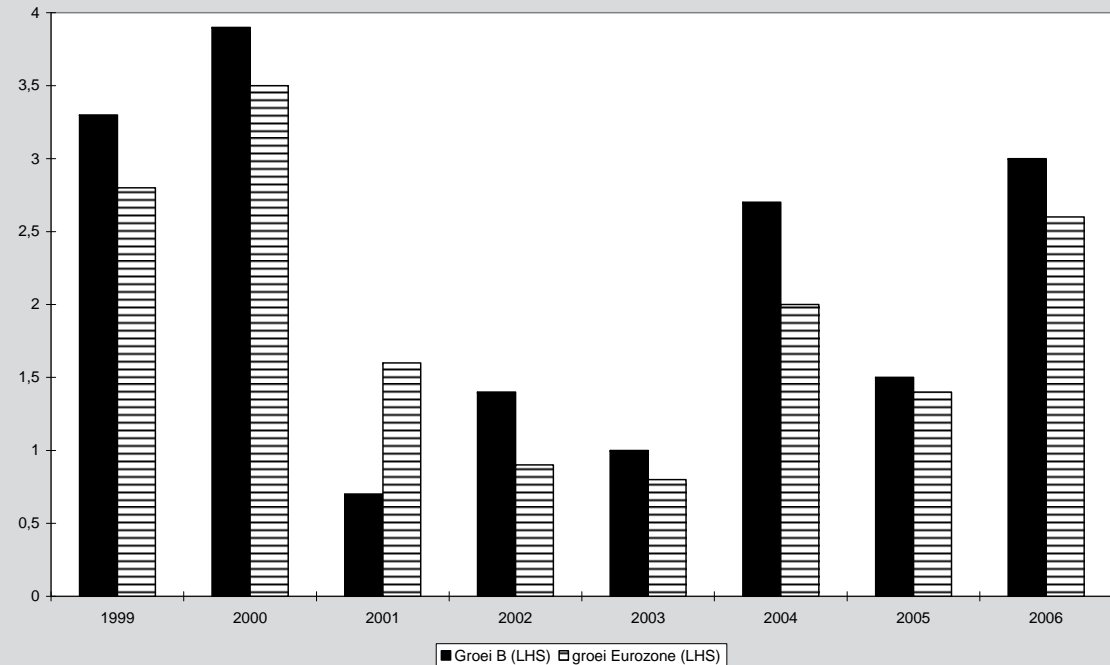

als % van het BBP

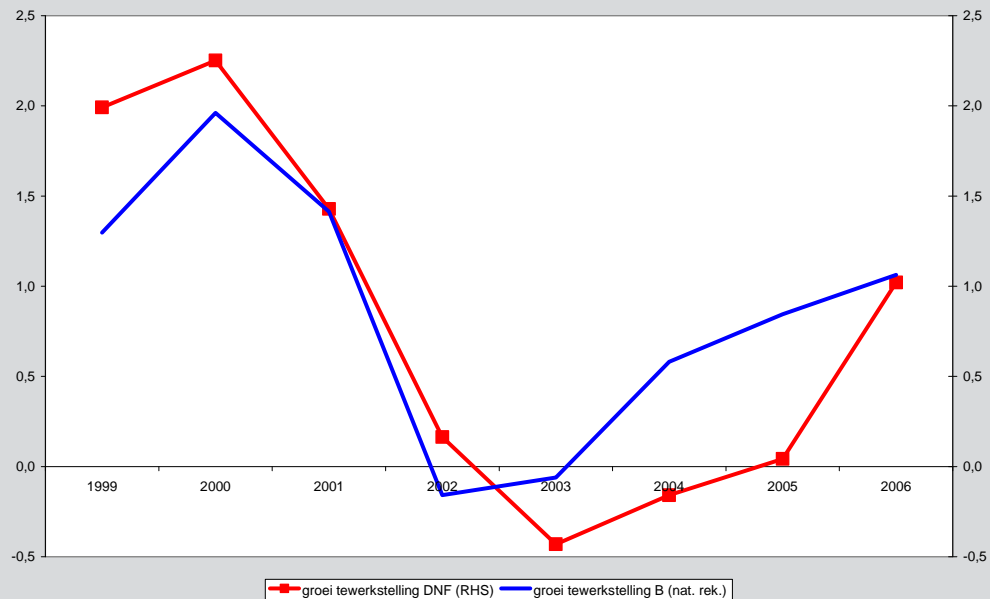
Effecten op gerealiseerde economische groei 99-06

- Gemiddeld, België + 2,2% tegenover + 2% voor Eurozone

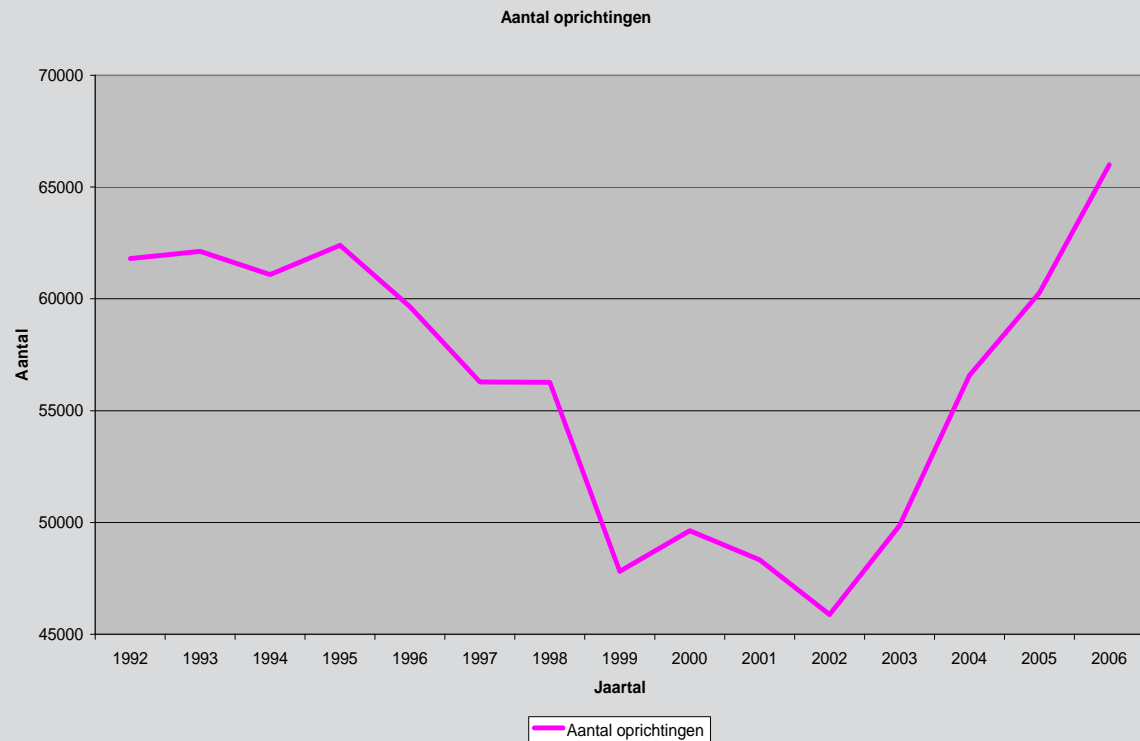
Effecten op gerealiseerde groei tewerkstelling 99-06

- Snellere groei dan in buurlanden
- 99 – 06: + 280.000 jobs, waarvan 240.000 in de privé
- 92 – 99: + 134.000 jobs, waarvan 131.000 in de privé

Aantal startende ondernemingen

enkele citaten

- IMF (2007, artikel 4): “Achieving balanced budgets or small surpluses for seven years running is an enviable record, which has firmly established the credibility of fiscal policy.”
- OESO (2007, landenrapport): “The balancing of the budget since the start of the decade has allowed public debt to fall fast relative to GDP, providing a favourable macroeconomic background for the recovery. Moreover, structural reforms, particularly in the labour market, are showing signs of success.” en “The authorities have been aware of the need for reforms and their actions have produced visible outcomes.”

enkele citaten

- ALLIANZ DRESDNER ECONOMIC RESEARCH (2007, European Growth and Jobs Monitor): “Sweden is the clear frontrunner, weighing in with an Overall Lisbon Performance Indicator of 1.37, indicating that it could overshoot the Lisbon targets by nearly 40%. Interestingly, Belgium comes in second, having surged ahead to the No.2 position based on strong performance in labour productivity, skills, growth-oriented investment and sustainability of public finances.”
- Ian Cook van ERA (De Morgen, 25 jan 2005): “ Maar ook de fiscale amnestie en de verlaging van de schenkings- en registratierechten hebben een positieve invloed gehad op het koopgedrag van de Vlaming.”

Conclusies

- De paarse regeringen hebben het voorzichtig begrotingsbeleid van de jaren 90 geconsolideerd en versterkt
- De Belgische economie floreerde (zelfs beter dan de handelspartners) dankzij reële lastenverlagingen voor bedrijven en gezinnen
- Ondanks een restrictief budgettair beleid heeft Verhofstadt toch een sterke economische dynamiek op gang gebracht, wat resulteert in meer tewerkstelling en jobcreatie
- Nu komt het erop aan de primaire uitgaven te blijven beheersen en de uitgaven in de sociale zekerheid onder controle te houden
- De schuld moet versneld worden afgebouwd met een forse daling van de rentelasten tot gevolg
- De beleids marge die hierdoor ontstaat moet integraal gereserveerd worden voor het opvangen van de vergrijzing, en daardoor de welvaart van onze kinderen veilig stellen

Vragen en debat

Rapport Van Mechelen

Brussel, 14 maart 2007